

**Pani
Renata Calak
Dyrektor**

Departament Strategii

**Ministerstwo Funduszy i Polityki
Regionalnej**

Ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa
e-mail: sekretariatDSR@mfi.gov.pl

ul. Stępińska 22/30 lok.110
00-739 Warszawa
tel: +(4822) 853-66-39
fax: +(4822) 853-66-39
NIP: 951-20-79-624
REGON: 01551853
Konto: PKO BP SA XLIV o/W-wa
Nr. 52 10201169-000084020086-6517
e-mail: stowarzyszenie@stowdzwig.pl
www.stowdzwig.pl

Data 17 marca 2021 r.

**Dot: Krajowy Plan Odbudowy – konsultacje
społeczne**

L.dz. PSPD/809/2021

Szanowne Pani Dyrektor!

Polskie Stowarzyszenie Producentów Dźwigów jako sygnatariusz Partnerstwa na Rzecz Dostępności w ramach konsultacji społecznych Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności wnosi o uwzględnienie w tym Planie **projektu modernizacji i dobudowy dźwigów osobowych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz w budynkach publicznych i służby zdrowia.**

UZASADNIENIE

Unia Europejska tworząc program „RECOVERY and RESILIENCE FACILITY” (dalej RRF) określiła cele jakie ten program ma osiągnąć, aby kraje członkowskie wyszły wzmocnione z kryzysu spowodowanego epidemią COVID-19.

Program „RRF” wskazuje „**EUROPEJSKIE INICJATYWY FLAGOWE**” tj.:

1. „POWER UP” – Wprowadzanie i przewidywanie czystych technologii i przyspieszenie rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
2. „RENOVATE” – Podniesienie efektywności energetycznej w budynkach publicznych i prywatnych.
3. „RECHARGE AND REFUEL” – Promowanie przyszłościowych czystych technologii w celu przyspieszenia wykorzystania zrównoważonego, dostępnego i inteligentnego transportu, stacji ładowania i tankowania oraz rozwoju transportu publicznego.
4. „CONNECT” – Szybkie wprowadzenie szybkich usług szerokopasmowych do wszystkich regionów i gospodarstw domowych, w tym sieci światłowodowych i 5G.

5. „MODERNIZE” – Cyfryzacja administracji i usług publicznych, w tym systemów sądownictwa i opieki zdrowotnej.
6. „SCALE-UP” – Wzrost potencjału przemysłowego Europy w chmurze danych i rozwój najwydajniejszych, najnowocześniejszych i najbardziej zrównoważonych procesorów
7. „RESKILL AND UPSKILL” - Dostosowanie systemów kształcenia do wspierania umiejętności cyfrowych oraz kształcenia i szkolenia zawodowego dla wszystkich grup wiekowych.

W Polsce, zgodnie z danymi Urzędu Dozoru Technicznego na luty 2021 roku, eksploatowanych jest ponad 130.000 dźwigów osobowych i osobowo-towarowych. Z tej liczby ponad 25.000 jednostek zostało zainstalowanych w latach 1970 – 1992. Dźwigi te są eksploatowane 30 – 50 lat i wymagają szybkiej modernizacji z uwagi na bezpieczeństwo ich eksploatacji oraz niespełnienie obecnych wymogów dostępności. Prowadzone prace studialne wykazały występowanie na tych dźwigach wszystkich 74 zagrożeń określonych normą **PN-EN 81-80:2005 - Przepisy bezpieczeństwa dotyczące budowy i instalowania dźwigów -- Dźwigi użytkowane -- Część 80: Zasady poprawy bezpieczeństwa użytkowanych dźwigów osobowych i towarowych**

Dźwigi te nie spełniają również normy : **PN-EN 81-70:2018-07 - Przepisy bezpieczeństwa dotyczące budowy i instalowania dźwigów – Szczególne zastosowania dźwigów osobowych i towarowo-osobowych – Część 70: Dostępność dźwigów dla osób, w tym osób niepełnosprawnych**

Zakres ich niedostosowania do wymogów dostępności można określić korzystając z normy **PN-EN 81-82:2013-12 - Przepisy bezpieczeństwa dotyczące budowy i instalowania dźwigów -- Dźwigi użytkowane -- Część 82: Zasady poprawy dostępności dźwigów użytkowanych dla osób, w tym osób niepełnosprawnych**

Dźwigi te nie spełniają również Standardów Dostępności dla Polityki Spójności na lata 2014-2020 przywołanych w art. 2 Ustawy z dnia 19 lipca 2019r o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U 2019 poz. 1696 z późn.zm).

Dźwigi te nie spełniają również wymogów bezpieczeństwa określonych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady Europy 2014/33/UE z 26 lutego 2014 roku w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących dźwigów i elementów

bezpieczeństwa (Dz. U. UE L 96/251, 29/03/2014) zwaną potocznie dyrektywą dźwigową, która została wdrożona do prawa krajowego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z 3 czerwca 2016 roku w sprawie wymagań dla dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów (Dz. U 2016.811). Weszło ono w życie 9 czerwca 2016 roku.

W Polsce jest również tysiące budynków mieszkalnych wielorodzinnych 3 – 4 piętrowych bez wind (dźwigów osobowych).

Program „Dostępność +” jest sztandarowym programem Rządu mającym podnieść jakość życia społeczeństwa, którego znaczna część jest z pełnego życia społecznego wykluczona z uwagi na różne rodzaje niepełnosprawności.

Od 20 września 2019 r wszystkie podmioty publiczne muszą spełniać minimalne wymagania w zakresie trzech obszarów dostępności, o których mowa w art. 6 ustawy o dostępności. W zakresie dostępności architektonicznej polegają one na:

- zapewnieniu wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
- **instalacji urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń**, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,
- zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.

Jest oczywiste, że nie ma możliwości zrealizowania Programu „Dostępność +” bez dobudowy dźwigów osobowych do istniejących budynków wielorodzinnych i publicznych oraz modernizacji istniejących i eksploatowanych dźwigów.

Jaki jest możliwy wkład branży dźwigowej w Polsce we wsparcie Krajowego Planu Odbudowy, aby osiągnąć cele postawione przez Unię Europejską programem „RECOVERY and RESILIENCE FACILITY” ?

Zawiera się on w poniższych punktach :

1. **MODERNIZACJA** - Modernizacja dźwigów osobowych i związane z nią działania (w tym dobudowa dźwigów do istniejących budynków) zwiększają dostępność budynku, znacznie poprawiając jakość życia osób starszych i niepełnosprawnych
  - Umożliwienie osobom starszym i niepełnosprawnym życie we własnych mieszkaniach generuje znaczne oszczędności dla miast i regionów.

- Modernizacja dźwigów osobowych sprzyja ekologicznej transformacji istniejących zasobów budowlanych/mieszkalnych i wspiera gospodarkę o obiegu zamkniętym.
- Nowoczesne dźwigi osobowe z dostępem do sieci umożliwiają wprowadzenie usług cyfrowych w budynkach, które mogą poprawić bezpieczeństwo, ochronę i zrównoważony rozwój dzięki konserwacji predykcyjnej (w tym czystej mobilności)
- Poprawa zdrowia i higieny związana z COVID-19
- Instalacja i modernizacja dźwigów osobowych ma pozytywny wpływ na zatrudnienie i stymuluje lokalną gospodarkę

2. **DOSTĘPNOŚĆ** zwiększa odporność (Resilience) zasobów budowlanych i poprawia warunki życia, tworząc jednocześnie korzyści społeczne.

Obszary objęte dostępnością:

- Domy Pomocy Społecznej (DPS) i kondominia – korzyścią jest lepsza jakość życia szczególnie dla osób starszych i z niepełnosprawnościami.
- Istniejące budynki bez wind – korzyścią jest umożliwienie osobom starszym i z niepełnosprawnościami życie we własnych mieszkaniach co generuje znaczące oszczędności dla miast i regionów.
- Szpitale, budynki użyteczności publicznej, obiekty infrastruktury i biura oraz obiekty handlowe – korzyścią jest zwiększenie bezpieczeństwa, zdalne usługi i dostępność.

3. **ZIELONA TRANSFORMACJA** - Zmodernizowane windy zapewniają oszczędność energii i emisji dwutlenku węgla, przyczyniając się do gospodarki o obiegu zamkniętym.

- Zużycie energii - budynki odpowiadają za 40% zużycia energii w Unii Europejskiej, z czego 3–8% przypada na windy i schody ruchome. Zmodernizowany dźwig osobowy pozwala zaoszczędzić do 60% energii.
- Gospodarka w obiegu zamkniętym – modernizacja to zrównoważone materiały, przedłużony okres użytkowania, lepsza efektywność i dostępność, większość materiałów może być poddawana recyklingowi.

4. **MOBILNOŚĆ MIEJSKA** - Czysta, inteligentna i uczciwa mobilność miejska przyczyniająca się do poprawy zdrowia i bezpieczeństwa naszego społeczeństwa

- Higiena i sanitarizacja – to czyste i bezdotykowe korzystanie wind i schodów ruchomych.

- Dystans społeczny - poszerzenie przestrzeni pasażerskiej, prywatność i rozwiązania mobilne
5. **CYFRYZACJA** – Cyfryzacja zwiększa bezpieczeństwo, usługi zdalne i dostępność w budynkach. Rozwiązania cyfrowe zwiększają atrakcyjność budynków i mogą pomóc miastom zmniejszyć ryzyko, takie jak rosnąca dysproporcja między obszarami mieszkalnymi.
- Bezpieczeństwo – park eksploatowanych wind (ponad 25.000 jednostek) ma ponad 20 lat (30 – 50 lat) i nie odpowiada współczesnym standardom pod względem bezpieczeństwa i technologii.
  - Usługi zdalne - rozwiązania cyfrowe pomagają sprostać rosnącym wymaganiom eksploatacyjnym spowodowanym nowym sposobem użytkowania budynków.
  - Dostępność - zdalne monitorowanie i konserwacja predykcyjna zapewniają lepszą eksploatację dźwigów osobowych
6. **TWORZENIE I UTRZYMANIE MIEJSC PRACY** - Dostępność, modernizacja, czysta mobilność i cyfryzacja przyczyniają się do tworzenia i utrzymywania miejsc pracy, jednocześnie stymulując lokalne gospodarki i miasta
- Stymulacja lokalnych gospodarek – jest oczywiste, że lokalna działalność gospodarcza generuje lokalne miejsca pracy.
  - Branża dźwigowa jest aktywna w zakresie szkoleń i rozwoju i byłaby gotowa do dalszego zwiększania rekrutacji i szkoleń.
  - Inwestycja w modernizację wind stwarza możliwości biznesowe dla lokalnych firm w ramach łańcucha powiązań kooperacyjnych

Podsumowując – branża dźwigowa może czynnie wspomóc Krajowy Plan Odbudowy w spełnieniu wymogów Unii Europejskiej postawionych dla RRF przy ujęciu w nim postulowanej modernizacji istniejących dźwigów osobowych oraz dobudowy dźwigów do istniejących budynków.

Aby uzyskać efekt synergii postulujemy o ujęcie w Krajowym Planie Odbudowy kwoty rzędu 1 – 2 miliardów złotych z przeznaczeniem na ten cel.

Z powierzeniem

Taś

Tadeusz Popielas

Sekretarz Generalny Stowarzyszenia

**POLSKIE STOWARZYSZENIE
PRODUCENTÓW DŹWIGÓW**
00-739 Warszawa, ul. Stępińska 22/30 lok. 110
tel./fax 22 853 66 39
NIP: 951-20-79-624, REGON: 015518053